

Gemeenteraad

Zitting van 22 januari 2019
Dienstverlening - Beleid Leefwereld

2019_RAAD_00003 - Opheffing Gemeenschappelijke Regeling IGSD - besluitvormen

Auteur

Jan Knol

Overlegd met

Hans van der Haar, Henk Schuitemaker, IGSD en gemeente Westerveld

Portefeuillehouder

T. Bijl

Samenvatting

Met het beleidsplan Sociaal domein 2017-2020 heeft uw raad besloten tot samenvoeging van de gemeentelijke toegang tot de voorzieningen Wmo, jeugd en participatie. Sinds 1 januari 2017 is een samenvoeging van de toegang Wmo en jeugd gerealiseerd. Op 21 maart 2017 heeft u besloten tot het doen van nader onderzoek naar hoe de toegangstaken van de Participatiewet, die nu nog door de IGSD worden uitgevoerd, hier ook aan toegevoegd kunnen worden. Wij hebben dit raadsbesluit nader uitgewerkt in een onderzoeksopdracht waaraan sinds medio 2017 uitvoering is gegeven. De hoofdconclusie van het onderzoek is dat het grootste deel van de taken van de IGSD toegevoegd kunnen worden aan de gemeentelijke toegang (WMO/Jeugd), het voorliggende veld of kunnen worden ingekocht. Het voorstel is om deze conclusies op te volgen als verdere stap richting een integrale toegang in het Sociale domein. Gevolg hiervan is dat de gemeenschappelijke regeling IGSD opgeheven kan worden per 1 januari 2020. Hier dient u als raad overeenkomstig artikel 32 van deze regeling toestemming voor te verlenen.

Beschrijving

Inleiding

Sinds maart 2006 zorgt de IGSD voor de uitvoering van de regelingen op gebied van werk en inkomen voor de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld. Met de decentralisaties van de Wmo, jeugd en participatiewet per 1 januari 2015 willen we ook de toegang in het Sociaal domein integraal regelen. Dit staat ook als zodanig expliciet opgenomen in ons beleidsplan Sociaal domein 2017-2020. Sinds 1 januari 2017 is een samenvoeging van de toegang Wmo en jeugd gerealiseerd. Uw raad heeft op 21 maart 2017 besloten tot het doen van nader onderzoek naar hoe de toegangstaken van de Participatiewet hier ook aan toegevoegd kunnen worden. Dit besluit is nader uitgewerkt in een onderzoeksopdracht waaraan sinds medio 2017 uitvoering is gegeven.

De hoofdvraag in de opdracht was: welke onderdelen van de Participatiewet moeten worden toegevoegd aan de gemeentelijke toegang om zo goed mogelijk invulling te kunnen geven aan de doelen en uitgangspunten uit de Participatiewet (en de Jeugdwet en Wmo) en het beleidsplan Sociaal domein 2017-2020. Hierin is opgenomen dat de toegang tot hulp en ondersteuning dichtbij, laagdrempelig en integraal moet zijn. Inwoners weten waar ze terecht kunnen en krijgen 1 regisseur en 1 plan met daarin een aanpak voor hun vragen.

Uit het onderzoek dat door vertegenwoordigers van de drie organisaties (IGSD, gemeente Steenwijkerland, gemeente Westerveld) en een extern projectleider is uitgevoerd blijkt dat een groot deel van de taken van de IGSD vallen onder de definitie van toegangstaken. Deze taken kunnen

worden belegd in de gemeentelijke toegang. Naast deze toegangstaken voert de IGSD een aantal administratieve en overige taken uit (zoals bijvoorbeeld de uitkeringsadministratie, bezwaar en beroep, terugvordering en verhaal, fraude preventie en kwaliteit en toetsing). Deze onderdelen hebben een directe relatie met toegangstaken. Het voorstel is om ook deze taken over te hevelen naar de gemeenten, waarbij de gemeente Westerveld heeft aangegeven een aantal hiervan via een dienstverleningsovereenkomst bij ons in te willen kopen (voor een uitgebreide toelichting op dit onderzoek verwijzen u naar het rapport: Toegang Sociaal domein: Dichtbij, laagdrempelig en integraal, dat als bijlage is toegevoegd).

De planning is de voorgestelde overheveling van taken naar de beide gemeenten per 1 januari 2020 te realiseren. Deze herpositionering van taken heeft tevens als gevolg dat vrijwel alle taken die momenteel bij de IGSD zijn belegd daar weg worden gehaald. Consequentie hiervan is dat de IGSD ontmanteld kan worden en de gemeenschappelijke regeling opgeheven kan worden. Artikel 32 van de GR IGSD geeft hiervoor aan dat uw raad hier toestemming voor moet geven. Vervolgens besluit het Algemeen bestuur van de IGSD tot liquidatie van de GR en stelt hiervoor een liquidatieplan op, waarover de beide colleges gehoord moeten worden. Dit liquidatieplan verstrekt inzicht in de gevolgen van de opheffing van de GR met betrekking tot de bedrijfsvoering, juridische- en bedrijfseconomische/financiële aspecten van de IGSD.

Huisvesting

De uitbreiding van de gemeentelijke toegang betekent dat er ook gekeken moet worden naar huisvesting. Het gemeentehuis is daarbij in onze ogen de aangewezen plek om de integrale toegang voor de toekomst te realiseren. Echter deze is op dit moment fysiek nog niet geschikt voor de overkomende medewerkers van de IGSD en de bezoekersstromen. Om het gemeentehuis geschikt te maken zullen er aantal (bouw)technische aanpassingen moeten worden gedaan. En er spelen meer huisvestingsvraagstukken, zowel intern als mogelijk extern die in het kader van effectiviteit, efficiency en kostenreductie in het geheel moeten worden bekeken. Tevens moet hierbij betrokken hoe we in de nabije toekomst onze inwoners in de overige kernen ook (in enige vorm) een digitale of fysieke loketfunctie kunnen bieden (een motie tot een pilot is onlangs door uw raad aangenomen). Dit kan ook gevolgen hebben voor de keuze in het totale huisvestingsvraagstuk. Wij opteren daarom voor de mogelijkheid om het volledige team Uitvoering Sociaal domein tijdelijk voor een periode van twee jaar (dus t/m 31december 2021) op het Werkplein (huidige locatie van de IGSD) onder te brengen. Deze locatie biedt voldoende ruimte om de gewenste loketfunctie voor de gehele toegang tot de voorzieningen in het Sociaal domein te realiseren. Bijkomend voordeel is dat bijna de gehele (digitale) infrastructuur reeds aanwezig is daar. Voor wat betreft de huisvestingskosten van het Werkplein willen we nog opmerken dat we deze ook gehad zouden hebben als we niet tot opheffing van de IGSD waren overgegaan.

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. Overeenkomstig artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling van de IGSD toestemming te verlenen om deze GR per 1 januari 2020 op te heffen.
2. Een bedrag van € 1.140.000 beschikbaar te stellen voor de kosten die voortvloeien uit de opheffing van de IGSD en dit bedrag te dekken uit de Algemene reserve vrij besteedbaar.
3. De verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015 met ingang van 1 januari 2019 in te trekken.

Argumenten

Door het opheffen/ontmantelen van de IGSD worden de taken overgeheveld naar de gemeenten. Hierdoor ontstaat één integrale toegang tot alle zaken in het Sociaal domein. Van belang is dat de taken rondom werk en inkomen worden geïntegreerd met de taken van Wmo en Jeugd, zodat de

inwoners zoveel mogelijk één aanspreekpunt hebben. Daarnaast wordt toegewerkt naar zoveel mogelijk generalistische consultants met een specialisme op één of meerdere gebieden.

Kanttekeningen en risico's

- Daar waar de toegangstaken vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin per 1 januari 2017 zijn toegevoegd aan onze gemeentelijke toegang is het belangrijk om te beseffen dat het toevoegen van taken vanuit de Participatiewet een grotere opgave betreft. Met het toevoegen van nog een werkveld wordt het integraal maken en houden van de toegang natuurlijk complexer, ook qua aantal Fte's gaat het om een hoeveelheid medewerkers die aan de gemeentelijke dienstverlening wordt toegevoegd die het totaal aan toegangsmedewerkers Wmo en jeugd ruimschoots overschrijdt.
- De opheffing van de GR IGSD heeft gevolgen voor het personeel in dienst van de GR. De medewerkers met een vast dienstverband krijgen een dienstverband bij een van de gemeentes. Voor Steenwijkerland gaat het om circa 42 fte's. Het streven is om in het eerste half jaar van 2019 een besluit te nemen over het tijdelijk personeel (voornamelijk inhuur).

Duurzaamheid en social return

n.v.t.

Financiële toelichting

Op dit moment is een bijdrage aan de IGSD voor het uitvoeren van de gedelegeerde taken opgenomen in de begroting van onze gemeente. Wanneer de IGSD wordt opgeheven per 1 januari 2020 zal deze bijdrage ophouden te bestaan. De hiervoor geraamde bedragen zullen worden ingezet voor het uitvoeren van de taken rondom werk en inkomen voor onze gemeente.

Op dit moment zijn er geen kosten en/of financiële verplichtingen te verwachten uit de liquidatie van de IGSD. Wel zijn er voor onze gemeente in 2019 eenmalige kosten i.v.m. de integratie van de IGSD binnen de gemeentelijke toegang:

Verhuiskosten werkplein	€ 10.000
Personeel (interne vervanging gemeente Steenwijkerland)	€ 100.000
Facilitair	€ 10.000
ICT	€ 87.500
Archief	€ 25.000
Communicatie	€ 15.000
Inrichting plaatsingscommissie	€ 10.000
Onvoorzien	€ 12.500
Totaal	€ 270.000

Daarnaast zijn er nog extra kosten als gevolg van de huisvesting op het Werkplein voor 2020 en 2021 van € 437.000 op jaarbasis (totaal € 870.000, zie ook onder kopje Huisvesting).

Voorgesteld wordt om voor het totaalbedrag van € 1.140.000 een krediet beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de Algemene reserve vrij besteedbaar. De stand van deze reserve bedraagt € 14.939.000.

De verbouwkosten van het gemeentehuis voor de permanente huisvesting vanaf 2022 zullen in een later stadium aan u voorgelegd worden.

Participatie en communicatie

Tijdens het onderzoek de afgelopen maanden zijn veel partijen betrokken geweest. Allereerst is er met veel vertegenwoordigers van de drie organisaties op bestuurlijk-, management-, beleids- en uitvoerend niveau gesproken. Deze input is gebruikt om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Daarnaast zijn de volgende organen meerdere malen in bijeenkomsten en/of via nieuwsbrieven geïnformeerd gedurende het onderzoek:

- Gemeenteraden
- OR-en van de IGSD, Steenwijkerland en Westerveld
- Georganiseerd overleg IGSD
- Cliëntenraad IGSD
- Adviesraad Sociaal domein
- Personeel van de IGSD en beide gemeenten.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Westerveld wordt een gelijkkluidend voorstel voorgelegd.

In het bijgaande communicatieplan 'Samen onder één dak' is aangegeven op welke wijze de verschillende doelgroepen (medewerkers, cliënten, overige inwoners, aanbieders, werkgevers etc. betrokken bij de uitvoering van de Jeugd/WMO en Participatiewet) geïnformeerd worden over dit onderwerp.

Bijgevoegd bij dit voorstel vindt u ook het advies van de adviesraad Sociaal domein (ASD). De ASD kan instemmen met de voorstellen die gedaan worden in de eindrapportage. Daarnaast stipt de ASD een aantal aandachtspunten aan waar in de implementatiefase aandacht voor moet zijn. Dit zijn onder andere de betrokkenheid van cliëntenraden en adviesraad, de rol van onafhankelijke cliëntondersteuning, de taken rondom statushouders, de gevolgen voor inwoners en goede communicatie gedurende de transitie de komende periode. Al deze elementen dienen en kunnen worden opgepakt in de transitiefase tot en met eind 2019.

Op dit moment is er qua bezetting een overlap tussen de Cliëntenraad Werk en Inkomen Steenwijkerland en de ASD. De Cliëntenraad heeft daarom verzocht, gelet op deze overlap en de opheffing van de IGSD, om de Cliëntenraad Steenwijkerland per 1 januari 2019 op te heffen en de adviesfunctie op het gebied van Werk en Inkomen integraal onder te brengen bij de ASD. Het voorstel is om dit verzoek in te willigen. Hiervoor dient de Verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015 te worden ingetrokken.

Uitvoering en planning

Na het besluit tot opheffing van de GR zal de verdere implementatie v.w.b. plaatsingsproces medewerkers, werkprocessen, huisvesting/ICT en archief plaats vinden. De planning is om het plaatsingstraject van de medewerkers van de IGSD voor de zomer 2019 af te ronden, zodat hier tijdig duidelijkheid over bestaat voor alle partijen.

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling IGSD Steenwijkerland Westerveld met ingang van 1 januari 2020.

2. Een bedrag beschikbaar te stellen van € 1.140.000 voor de kosten die voortvloeien uit de opheffing van de IGSD en dit bedrag te dekken uit de Algemene reserve vrij besteedbaar.
3. De verordening Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Steenwijkerland 2015 met ingang van 1 januari 2019 in te trekken.